

## Nytt pris med festlig inramning

Höstens sedvanliga föreningsfest i skolan fortsätter att vara en populär samlingspunkt för våra medlemmar. De flesta kommer tillbaka lockade av samvaron med gamla kamrater och av Carlos Bandas och hustru Hannas mat, denna gång libanesisk mezze med många härliga rätter. Ett sextiotial gäster – inklusive en av skolans rektorer, Jan Lysén – är inte riktigt rekordanslutning men så konkurrerade också tv samma kväll den 15 november med play-off till fotbolls-VM som Sverige förlorade mot Portugal.

Vinnare var däremot sex elever som fick Kunskapspris i Nobelprisens alla kategorier. Samtliga hade hörsammat en inbjudan till festen där de presenterades och bjöds på maten. Föreningen Gamla Blackebergare sponsrade också för första gången en visning av Nobelmuseet för vinnarna. De fick dessutom bokpriser.

Priserna är ett initiativ av skolans bibliotekarie Sofie Nilsson med premiär vid höst avslutningen förra året. Hon var självklart med nu också. Gamla Blackebergares beslut att stödja idén gjorde det naturligt att förlägga utdelningen av de snygga diplomerna till höstfesten 2013.

Den fick även en fin start vid samlingen i Ijushallen ge-



*Pristagare från vänster till höger: Fredspriset: Sophia Huda, N2C, Biologi: Erika Bengtsson, N3C, Litteratur: Ella Ståhl, S2B, Fysik: Ahmed Al Djaber, N3D, Ekonomi: Fredrik Jahn, E3C, Kemi: Moira Ek, N2D*

nom Sigge Strandell och hans band, samtliga elever på skolans estetiska program, som lät välkomstdrinken med tilltugg inramas av medryckande jazziga tongångar. Det ser ut som om höstfesten är en tradition som har kommit för att stanna länge.



### Det här gör vi i vår

Dags att ta fram almanackan! Just nu laddar styrelsen upp inför årsmötet som äger rum i skolan den 12 mars, förhoppningsvis med närvaro av våra stipendiater under 2013. Någon månad senare, den 10 april, samlas vi på samma plats för att höra bland andra gamla blackebergaren och vd:n under många år på Vadstena-Akademiens Astrid Lande berätta om Akademiens märkliga historia inför sommarens 50-årsjubileum – med mycket ljud och bild. Den

21 maj går vi i Per Haukaas följ och landar så småningom i en visning på Nordiska museet.

Alla gamla blackebergare är också välkomna till skolans retoriktävling i april och till årets musikal "Hairspray" i slutet av maj. Den 22 augusti är det dags för den årliga golfen.

Om allt detta finns ytterligare information och detaljer på sista sidan i Medlemsbladet.

Väl mött på vårens aktiviteter.

*Ordföranden har ordet*

## Alltfler klipska stipendiater

Det är i slutet på januari och vintern har ju kommit till Stockholm för ett par veckor sedan. Jag tycker det blir värre och värre att stå ut med kylan så jag går nu och ser fram emot att dra söderut och spela golf om ett litet tag.

Vår förening har i alla fall haft det bra under 2013 och det ser ljust ut även för det innevarande året. Vi har ju som jag tidigare nämnt ambitionen att utveckla samarbetet med skolan och det tycker jag att vi lyckades bra med under förra året. Vad som utvecklades mest var att antalet stipendiemottagare ökade kraftigt såväl som antalet kronor som delades ut. Det blev i stort sett en fördubbling till tjugotretusen kronor. Antalet stipendiater/pristagare ökade från sju till sexton. Orsakerna till detta var två. Dels sponsrade vi bibliotekarie Sofie Nilssons projekt Blackebergs Gymnasiums Kunskapspris som delar ut pris i de fem Nobelämnena plus eko-

nomipriset. Där blev det sex nya pristagare. Dels var det så att en svensklärare tyckte att vår uppsatstävling är en bra aktivitet så han lät eleverna skriva sina bidrag på lektionstid vilket bidrog till att vi fick in drygt sextio uppsatser mot tidigare som mest tjugotvå om jag minns rätt. Därför ökade vi antalet pristagare till sju från tidigare som mest fyra. Det blev rätt jobbigt för oss i juryn men väldigt roligt. Tänk om fler lärare kommer på samma idé! Då kan det bli riktigt tufft men ännu roligare.

Vi har också haft ett antal trevliga aktiviteter som dragit alltfler blackebergere vilket är jättekul. Höstfesten var undantaget angående antalet besökare eftersom den gick av stapeln samma dag som den första playoffmatchen till fotbolls-VM mot Portugal men en och annan middagsgäst höll koll på surfplatta. Vi blev i alla fall drygt femtio personer som åt gott och hade trevligt



så vi kommer definitivt att fortsätta med denna aktivitet. Samtliga kunskapspristagare hade tackat ja till diplomutdelning och middag på festen.

Ni kommer att finna vårens aktiviteter på annan plats i bladet (sista sidan) och även på hemsidan.

Själv ska jag försöka öka mitt deltagande men framförallt, för vilken gång i ordningen vet jag inte, försöka vinna vår golftävling som kommer att äga rum på Ljusterö GK den 22 augusti.

Jag hoppas vi ses på någon av våra aktiviteter under våren!

**Peter Hellström**

# Årsmöte med mingel 12 mars

## Kallelse till årsmötet



Årets årsmöte äger rum i Blackebergs gymnasium onsdagen den 12 mars kl 18.30. Fullständig dagordning och årsberättelse kommer att finnas vid mötet och ligger redan nu på hemsidan [www.gamlablackebergare.se](http://www.gamlablackebergare.se).

Vi hoppas på stor uppslutning. Föreningen bjuder på förtäring. Samtliga nio vinnare av våra kamrat- och uppsatstipendier under 2013 kommer att inbjudas till mötet för mingel, mat och samtal.

Anmälan behövs för alla som vill delta i eftersitsen sedan årsmötesförhandlingarna avslutats: senast den 3 mars till Kerstin Eliasson, tel 08-38 10 72, mobil 070 366 3928, e-post [kerstin\\_eliasson@tele2.se](mailto:kerstin_eliasson@tele2.se)

## Årsberättelse i sammandrag

Under verksamhetsåret 2013 har styrelsen sammanträtt sju gånger, inklusive årsmötet. Vi har haft lika många egna program, däribland höstens populära fest och likaledes inklusive årsmötet.

Den 10 april fick vi en inblick bakom Stockholmssymbolen stadshuset, så mycket mer än de väl exponerade festlokalerna. Vi fick se den imponerande sal där de politiska besluten fattas och höra åtskilligt om bygget och dess bakgrund. Därefter visades vi Stads-huskällaren och avslutade med en härlig räckmacka i lokalerna i gatuplanet.

Knappt halvannan månad senare, den 22 maj, vandrade Per Haukaas runt i Södra Ängby med en stor skara Gamla Blackebergere från Färjestadsvägen till skålgropsstenen. Sedan avslutade vi med ett trevligt samkväm i en villa på Roslinvägen.

Föreningens medlemmar kunde under våren åhöra skolans retoriktävling, där vi sponsrar andrapriset. Det vanns av Lisa H Gustafsson, samma person som tog hem förstapriset i vår uppsatstävling 2012. Mer om tävlingen står i Medlemsbladet nr 23. Där anmäls även säsongens musikall med skolans elever, "Hair", som våra medlemmar fick möjlighet att se.

Programmen under hösten 2013 liksom höstens stipendier berättar vi om i detta nummer av Medlemsbladet. Vårstipendet gick till två elever som bidragit till sammanhållningen och kamratandan på skolan: Carolina Starkhammar och Jonathan Sahlström. De intervjuades i Medlemsbladet nr 23.

Antalet medlemmar under året var 324, inklusive hedersmedlemmar och ständiga medlemmar. Kontakten med dem upprätthölls genom två Medlemsblad, nr 22 i februari och nr 23 i september, genom hemsidan och genom tips och påminnelser per e-post. Medlemsbladet anslags också på föreningens anslagstavla i skolan.

Föreningens medlemmar har under året kunnat äta riklig lunch på skolan till ett synnerligen rimligt pris den första tisdagen i varje månad kl 12 under terminerna.

### Ordförande

Peter Hellström  
e-post [hellstrom.nilsson@telia.com](mailto:hellstrom.nilsson@telia.com)

### Redaktion Medlemsbladet

Hans Wolf, chefredaktör  
e-post: [08370941@telia.com](mailto:08370941@telia.com)

# Ett bygge i full frihet



Som vanligt träffar Medlemsbladet årets uppsatsvinnare i skolans bibliotek – Eje Åhs, S1b. Ja, det vill säga, det har hunnit bli ett nytt år sedan uppsatsen skrevs och priset delades ut vid julavslutningen 2013. Det är mycket folk i biblioteket och bibliotekarien Sofie Nilsson verkar knappt ha en lugn stund men vi hittar en liten studiekammare bortom bokhyllorna.

Eje Åhs är nu bara inne på sin andra termin i skolan, på samhällsvetarinlinjen, så han har möjlighet att vinna två gånger till. Det har aldrig hänt under de sex år som priset utdelats att en "förstaringare" har vunnit det. Ändå har konkurrensen aldrig varit så stor, 60 deltagare är nästan tre gånger så många som året innan. Det har sin speciella förklaring. Bidragen till detta stipendium har tidigare normalt skrivits utanför det vanliga skolarbetet, på fritiden.

– Vår lärare Jonas Meier lät klassen skriva uppsatsen på lektionstid och alla var med, berättar Eje.

Årets tema var formulerat av Föreningen Gamla Blackebergare: "På egna ben". Tidigare har vi ibland byggt på tips från svensklärarna, det har varit lite olika. Det har hänt att ämnet har varit mer konkret, premiären 2009 var "En gymnasieskola för alla, problem och möjligheter". Men det verkar som om eleverna gärna vill ha ett allmänt tema som de vill bygga sina associationer på.

– Jag var absolut säker på att jag ville skriva en novell, jag ville ha min frihet i utformningen, säger Eje.

Sedan gällde det att hitta något som ringade in frågan. Han kom på att adoptivbarnets situation rätt väl lämpade sig för en berättelse om frigörelse, från både institutioner och adoptivföräldrar. Det gäller förstås alla slags

föräldrar, många av skribenterna var inne på det temat. Och många kom, liksom Eje, fram till att frigörelsen gärna hör ihop med samarbete och att beroenden också behövs.

Det tema han valde är inte byggt på några personliga upplevelser, innehållet är en fiktion i motsats till många skönlitterära byggen i dagens bokvärld.

Sedan verkar han säker på formen i stort och smått; även om grammatisk perfektion inte är huvudsaken i tävlingen är det tacksamt om den finns. Han läser nog mycket? Bo Setterlind citeras för övrigt i hans uppsats.

– Ja, senast var det Göran Rosenbergs "Vägen från Auschwitz", Augustprisvinnare häromåret.

Och så läser han dagspress, DN, och säger att hans intressen har global inriktning. Spanska är hans språkliga tillval.

Han har alltså några år kvar på skolan men siktar på fortsatta studier.

– Jag har ett stort intresse för historia, säger han.

Han bor i Söderbergaområdet vid Beckomberga och gick grundskolan i Nya Elementar. Därifrån fick han bara en kamrat med sig till sin klass i gymnasiet så det är på många sätt en ny krets vänner han precis har kommit in i. Men en del gamla kompisar återfinns på andra linjer i Blackeberg.

Att Blackebergs gymnasium ligger i hans geografiska närhet är ingen nackdel men viktigast är att skolan är bra och han nämner särskilt lärarna. Prispengarna tänker han använda till en ny dator.

*Text och foto: Hans Wolf*



**Vi vill ha din e-postadress!!**

Vi vill kommunicera med våra medlemmar. Se till att vi har din e-postadress!! Och glöm inte anmäla om du byter e-post! Maila din e-postadress till Lennart Holmqvist: [lennartboholmqvist@gmail.com](mailto:lennartboholmqvist@gmail.com).

**Glöm inte årsavgiften**

Årsavgiften för 2013 är 150 kronor som betalas in på postgiro 117 99 11-1.

## Prins Daniel på besök i Blackebergs gymnasium

Prins Daniel driver som bekant ett projekt som går ut på att få unga människor intresserade av entreprenörskap och i den andan besökte han Blackebergs gymnasium som enda utvalda skola den 23 oktober. Han hade med sig några framgångsrika entreprenörer för att sprida sitt budskap.



Fr v Susanna Campbell, vd Ratos, Martin Lorentzon, grundare av Spotify, Niklas Zennström, grundare av Skype samt prins Daniel.

Eje Åhs – vinnare i föreningens uppsatstävling

# På egna ben - och andras

*Jag vill gå med dej på plommenad, plocka plommon, vara barn och glad.*

*Att växa upp handlar inte om att bli mogen. Det handlar om att stå på egna ben. När ett barn flyttar ur hemmet slits många band itu. Barnet måste försörja sig självt, och föräldrarna måste vänja sig vid ett mer ensamt liv. Att bli självförsörjande kräver anpassning eftersom du - som barn - har fått allt gratis. Om dina föräldrar ser till att du anpassar dig gradvis blir övergången lättare, annars kan det komma som en chock.*

*Men är självförsörjande detsamma som att stå på egna ben? Innebär ett självförsörjande att man helt har brutit med familjens rötter, och istället etablerat sina egna?*

Johan Karlsson arbetade sig genom det långa gräset och den rika floran mot den avlägsna konturen av ett träd. Trädet befann sig ensamt i mitten av ängen, och han ville få uppleva den tidlösa stillheten en sista gång innan han lämnade. Han hade spenderat över 14 år där, 14 år av både goda och onda minnen, men det var nu dags att lämna.

Johan hade bara några meter kvar till den svalkande skuggan av trädet, och småjoggade de sista metrarna till trädet och vände sig om. Synen han möttes av var magnifik. Trädet stod uppe på en liten kulle där det fanns en utsikt över alla ängarna, så långt ögat kan nå. Han tänkte tillbaka på första gången han kom upp dit. Han var då sex och ett halvt år, och hade bara känt sina föräldrar i 3 månader. Han blev adopterad under en sträng vinter, som utmärktes av ett infrastrukturellt förfall och en tystlåten jul i barnhemmet. Det var en dyster vinter, en man inte kunde vistas ute i utan att riskera frostsador. Därför tog han varje tillfälle i akt och satte sig vid fönstret, hoppandes på något nytt, något annorlunda från den vanliga trista vardagen.

Johan brukade tänka på barnhemmet som en öde ö, mitt ute i havet där ingen kunde komma åt den, förutom de människor som då och då kom dit, i form av strålkastarljus som sökte sig fram längs grusvägen. Han betraktade människorna som undsättare, som en räddningstjänst som då och då kom dit med en liten jolle för att rädda barnen, men det fanns bara plats för ett barn på den eftersom den var så liten. Först

när strålkastarna förvandlades till interiören av en bil och försiktigt hälsande vuxna insåg Johan till fullo sin situation. Han var föräldralös. Johan hade alltid uppfattat den vänliga men stressade personalen som orsaken till hans uppkomst, att de alla bidrog till hans skapande. Han hade aldrig exponerats för omvärlden förutom i tidskrifterna som fanns att läsa i entrén och personalens föreläsningar. Barnhemmet var hans värld.

Det enda Johan fick veta om sina riktiga föräldrar var att de var fattiga stadsbor. Mer än så ville man inte berätta för honom, men han uppfattade att deras levnadsöde var dystert. Sanningen att säga berörde det inte honom särskilt mycket. Han hade aldrig känt sina biologiska föräldrar, och saknade därför förmågan att vara arg på dem. Senare i livet ville han vara arg på dem. Han ville ha någon att skylla *sitt* levnadsöde på, och försökte frenetiskt ta reda på vilka de var så att han kunde visa upp sig för dem, visa dem att han var en levande människa som existerade och tog plats.

Likt ett avskilt plommonträd på en gigantisk äng kände sig Johan ensam. Han visste inte var han hörde hemma någonstans, med rötterna bortslitna och föräldrarna spårlöst försvunna. Hans plats i denna värld odefinierad men samtidigt alldeles för definierad. Ibland kändes det som att han långsamt blev nedsugen i ett slukhål, som om hela hans fundament vilade på det tunna taket till en ihålig grotta.

14 år av misär. Det var så Johan senare

skulle komma att tänka på den tid han levde hos sina adoptivföräldrar. En mörk tunnel vars slut aldrig uppenbarade sig, förutom de få tillfällen han tilläts gå till trädet. Det var inte så att han blev slagen, utan olyckan handlade snarare om en totalt kärlekslös tillvaro. Johan kom aldrig att tänka på sina adoptivföräldrar som riktiga föräldrar, utan snarare som ekonomiska försörjare. De gav honom mat och såg till att han hade kläder på kroppen, men utöver detta absoluta minimum saknade de förmågan att vara föräldrar. Oftare än inte befann han sig på sitt rum, antingen för att han hade brutit någon regel eller för att han var rädd för att bryta någon. Vid varje tillfälle som gavs gick han till trädet på ängen, sökandes efter ensamheten som skydd mot verkligheten, där varje nerv i kroppen var på spänn, rädd för att spilla ut ett glas mjölk och fokuserad på att bemöta och adressera vuxna på det mest artiga vis.



Eftersom vuxenvärlden hade svikit honom blev Johan under den större delen av sin barndom tvungen att ta hand om sig själv. Han hade inga kompisar i skolan, och sökte därför en gemenskap med sig själv. Han distanserade sig från samhället i största möjliga mån, och samhället sträckte aldrig ut handen. I tonåren letade han efter tröst i litteratur. Han började i tidig ålder läsa alla klassiker och poesi han kunde få tag på i biblioteken, och efter ett tag hittade han i en diktsamling av Bo Setterlind en dikt han fastnade för.

*Jag vill gå med dig på plommenad,  
plocka plommon, vara barn och glad,  
plommonera, känna all natur,  
som mitt yrkes frukter kommit ur.  
Vad är kärnan, vad är sann kultur?  
Plocka plommon, inte vara sur!  
Plommonera, vara barn och glad!  
Jag vill gå med dig på plommenad....*

Som ett barn utan barndom, drömde sig Johan in i dikten. Han föreställde sig själv gående med en ansiktslös vän

under träden, båda spanande efter mogna plommon. Han föreställde sig alltid att det fanns en djupare mening med dikten, och försökte utan framgång dechiffrera den. Men kanske uppskattade han dikten så mycket enbart på grund av enkelheten i den, det faktum att det kanske inte finns något djupare poetiskt budskap invävt i texten. Kanske är det själva poängen.

Efter 14 år hos familjen Karlsson var det dags att flytta. Johan skulle fylla 22 i oktober, och han hade hittat ett jobb i staden. Han längtade efter att slippa ifrån adoptivföräldrarnas grepp, men han hade även tvivel angående framtiden. Skulle han få leva hela sitt liv på egna ben, eller skulle han hitta någon att älska, bilda familj, och stödja sig på dem? Johan ville inte stå på egna ben. Han ville stödja sig på någon annans, prova på hur det är för en gångs skull.

Trädkronan tornade sig upp ovanför honom, och Johan märkte att det låg plommon överallt på marken omkring honom. Han tittade upp, och såg ett

plommon som ensamt hängde kvar i en gren. Klockan rörde sig mot eftermiddag och han insåg att det var dags att gå. Johan satte händerna i gräset och reste sig långsamt upp och började gå. Efter honom stod trädet kvar, lika felplacerat som det alltid varit, och moln flöt ohejdbara fram över den blå himmeln.

*Att stå på egna ben kan betyda flera saker. Det kan betyda att man delvis måste skilja sig från familjen på ett emotionellt och praktiskt plan. Att man måste leva ensam, laga sin egen mat, diska sin egen disk, tvätta sina egna kläder. Att kunna bära upp sin existens utan hjälp från någon annan, på egna ben. De flesta barn längtar tills de får bli självständiga. Att efter den långa barndomen få stå på egna ben är nytt, spännande och fritt, och man vet att man har hela livet framför sig. Men om man har levt hela sitt liv på egna ben, kan man längta efter att få stödja sig på någon annans.*

## Alla pristagare i uppsatstävlingen

Pristagarna i Gamla Blackebergares uppsatstävling på temat "På egna ben" presenterades vid skolavslutningen den 20 december när alla pristagare fick sina diplom av föreningens ordförande Peter Hellström.

Första pris, 3000 kronor, gick till **Eje Åhs**, S1b, för en väl beskriven speciell situation på egna ben: adoptivbarnets frigörelse. Anmärkningsvärt är att priset gick till en "förstaringare", han har möjlighet att vara med i tävlingen två år till.

Andra pris, 2000 kronor, tilldelades **Anna Hovland**, S2b, för en skildring av ett flyktingöde, väl disponerad från Afghanistan till genombrottet i

Sverige.

Båda dessa var berättelser i novellens form.

Tredje pris, 1000 kronor, gick till en källkritiskt väl belagd essä med historisk tillbakablick om att bli vuxen i Sverige av **Daniel Hägglund**, S1b.

Hedersomnämningen tilldelades **Johanna Wallén**, S2b, för tolv väl beskrivna minuter om vandan inför ett självständigt gymnasieval, **Rodjin Roojani**, E2b, för en beläst essä om några verkliga och fiktiva förebilder i valet av en fri vilja, **Clara Lindström**, S2b, för en väl avvägd essä om samspillet mellan självständighet och gemenskap, och **Nathalie Ojanne**, S2b,

för en stark skildring av ett långvarigt och splittrat beroendeförhållande som upphört; hon var den enda som hade lämnat in ytterligare en bra uppsats vilket våra bestämmelser inte förhindrar. Dessa fyra fick 500 kronor var.

Anslutningen till årets tävling, den sjätte sedan starten, var ovanligt stor. Juryn, föreningens ordförande Peter Hellström, informationskonsulten Jannecke Schulman, tidigare informationschef på KTH, och journalisten Hans Wolf, frilans efter många år på DN, fick inte mindre än 60 uppsatser att läsa igenom. Alla är förstas gamla Blackeborgare.

**Text & foto: Hans Wolf**



**Andra pris**  
Anna Hovland, S2b



**Tredje pris**  
Daniel Hägglund



**Hederpristagare**  
Fr v Rodjin Roojani E2b, Johanna Wallén S2b, Clara Lindström S2b och Nathalie Ojanne S2b

# Konst i Sveriges centrum

I riksdagshuset kan man lägga upp en rundvandring på många sätt. När Gamla Blackebergare var där 15 oktober ägnade vi oss inte åt nya och gamla plenisalar utan enbart åt konsten där, inte sällan förbisedd även om det naturligtvis inte är ett konstmuseum.

Där finns åtskilligt som direkt har anknytning till huset och även till dess föregångare på Riddarholmen. Exempelvis har alla talmän avporträtterats sedan ständsriksdagen avskaffades 1866, således även de som presiderade före 1905 då det nuvarande huset stod färdigt.

Till det vi såg som inte direkt kan kopplas till husets historia hörde Peter Dahls stora gobeläng inspirerad av Bellmans "Stolta stad". Den gjordes 1984 i samarbete med Handarbetets vänner.



Ett fascinerande hörn ägnas Lenke Rothmans Wallenberginstallation med en kopia av hans kalender från tiden i Budapest, "återfunnen" och återlämnad av sovjetmyndigheterna 1989. Den vilar på en bädd av stenar som är hämtade utanför de skyddshus han upprättade i staden under hösten 1944. Ljustakarna runt omkring har också räddats undan de tidens plundring och förstörelse.

Det var något att tänka på när vi efteråt samlades på närbelägna näringsstället Da Peppe där vi varit förut och trivts.

*Text och foto: Hans Wolf*

# En orkesterbild av Skottland

Förr eller senare dyker det upp önskemål i föreningen om gruppbesök på någon konsert. Den 4 december hittade vi ett attraktivt program i Stockholms konserthus stora sal: en så kallad "efter jobbet-konsert" med Stockholmsfilharmonikerna under ledning av Mats Rondin. Han är ju från början mest känd som cellist men gav prov på fin musikalitet i Mendelssohns "Skotska" symfoni.

Det är ju ett härligt verk. Mendelssohns svenska samtida Adolf Fredrik Lindblad hörde symfonin i Leipzig och talade om de "undervattenstrumpeter" han tyckte sig höra i musiken. Men man kunde också uppmärksamma de två hornisternas känsliga spel i slutet av den långsamma satsen. Mystiken,



skuggorna och naturkänslan skiljer symfonin avsevärt från Mendelssohns mer utåtriktade "Italienska" symfoni och är ett tungt vägande bidrag till de kontinentala tonsättarnas stora intresse för Skottland, från Beethoven till Bruch.

Genom tidig bokning kunde vi få väl sammanhängande platser på körläktaren, idealisk för att kunna iaktta dirigentens plastiska och naturliga slagteknik. Från salen i övrigt ser man honom ju bakifrån. Intresset var så stort att vi fick beställa några extra biljetter till vår ursprungliga kvot. Sedan hade vi som vanligt en trivsamt eftersitts på restaurang Servitos.

*Text: Hans Wolf  
Foto: Jan Olav Wedin*

## I rampljuset

# Idealistisk blackebergare i Afrika

Gamla Blackebergaren Helene Boethius har kommit långt sedan hon gick ut gymnasiet 1973 – både geografiskt och idémässigt. Planeringen gör hon inte så långt från sin gamla skola, på ett kontor i Vinsta. Men fältarbetet under halva året är förlagt till Afrika så Medlemsbladet fick rycka ut för att träffa henne strax före jul, innan hon på nyåret gav sig iväg igen. Hon har själv tagit initiativet till den organisation hon nu driver – Alef.

Hon har ett brinnande språkintresse som grund och från det har hon byggt upp en grundläggande tanke – alfabetisering – och förverkligat den i praktiken. Alef är första bokstaven, starten, i det feniciska alfabetet. Men det står också för Adult Learning and Empowerment Fund.

– Att kunna läsa och skriva är grunden till allting. Du måste kunna läsa instruktioner för att använda teknisk utrustning, för att riskfritt ta mediciner och för att kunna delta i en demokrati, säger hon.

I många afrikanska länder är det mer än hälften av den vuxna befolkningen som inte kan läsa, skriva och räkna. Särskilt gäller det kvinnorna och inte minst kvinnorna i Kongo. Uganda



och Kongo hör till de svårarbetade länder där Alef verkar.

– Vår tanke har varit att starta ett samarbete med lokala partner, organisationer som ska ha en dokumenterad stabilitet och ordning bakom sig.

I centrum står människornas praktiska behov men även rättighetsfrågor. Ett tusental människor är nu Alef-lever. Det är viktigt att ledarna inte egentligen är akademiska lärare utan

vanliga människor med rötter i vardagens frågor – många har utbildats av Alef.

Stiftelser och Radiohjälpen men också enskilda personer finansierar verksamheten. Det går att läsa mer om den på [www.facebook.com/adultlearning](http://www.facebook.com/adultlearning) eller beställa nyhetsbrev på [info@alef.org](mailto:info@alef.org)

**Text och foto: Hans Wolf**

## Backspegeln

# Lars Norrbom i Glyndebourne

Lars Norrbom var rektor David Thörnbloms högra hand och Blackebergs läroverks sekreterare under skolans pionjärår. Hans ämne var språk men sitt musikintresse visade han genom att bland annat förmedla biljetter till Stockholms konserthus skolkonserter. På somrarna var han studieledare för en ferierskola i Eastbourne i England. 1954 tog han med klassen – där ingick åtminstone ett par blackebergselever – till Glyndebourneoperan. Här flankerar han, tillsammans med skolans innehavare Jane Jansson, den berömda operascenens grundare John Christie som visade gruppen runt. Glyndebourne firade 20 år det året och det var sista säsongen som man kunde se operan i dess originalskick. I år fyller Glyndebourne 80 år och har sedan ett par decennier tillbaka en helt ny scen.

Lars Norrbom, född 1919, medverkade med huvudtalet på skolans 50-årsjubileum 1999 men avled två år senare.



**Foto: Ann-Margret Pettersson, elev i gruppen, sedermera Stockholmsoperans förstaregissör.**

# Vårens program

## Nordiska Muséet med vårvandring och måltid

Som sista programpunkt för våren ordnar vi en helkväll, där du deltar i alla tre programdelarna eller väljer vad som tidsmässigt passar bäst.

Vi träffas mitt på Karlaplan vid fontänen för att vandra Narvavägen ner under ledning av gamle blackebergaren och guiden Per Haukaas. Vandringen går över Djurgårdsbron och avslutas vid Nordiska museet, Sveriges största



kulturhistoriska museum. Museet som grundades 1873 av Artur Hazelius, visar svenska trender och traditioner från 1520 fram till våra dagar. Vi får en visning av *Folkhemslägenheten*, en hemmiljö från slutet av 1940-talet. Det är en lägenhet som består av två rum och kök och är typisk för hur en nybyggd HSB-lägenhet kunde se ut vid tiden.

Som avslutning äter de som vill en lätt måltid i museets restaurang. På onsdagkvällar serveras paj eller soppa.

**Tid:** Onsdag 21 maj

**Plats:**

**Kl 16.15.** Fontänen på Karlaplan för vandring till Nordiska Museet.

**Kl 17.30** Nordiska Museet för visning av Folkhemslägenheten.

**Kl 18.15** Restaurangen för lätt måltid.

**Kl 19.45** stänger restaurangen och **kl 20.00** stänger museet.

**Kostnad:** 140 kr för vandring och visning (150 kr ej medlem), 100 kr enbart visning (110 kr ej medlem). Måltiden betalar var och en för sig, beroende på mat och dryck. Allt betalas på plats.

**Anmälan:** Senast den 12 maj till Lennart Holmqvist, tel. 08-59033051, e-post [lennartboholmquist@gmail.com](mailto:lennartboholmquist@gmail.com) Ange tydligt vilka delar av kvällens program du vill delta i: vandring/visning/eftersits på restaurangen, där vi måste beställa bord.

## Musikalisk afton med Vadstena-Akademien

I år är det 50 år sedan Vadstena-Akademien startade, en operaakademi med en egen speciell pedagogik för unga sångare, musiker och andra operaartister. Bland andra Nina Stemme, Loa Falkman, Anne Sofie von Otter och Malena Ernman har tagit sina första karriärsteg där.

Den forskning som också bedrivs gör att Vadstena-Akademien är Sveriges mest aktiva operaförnyare. Där skapas opera för framtiden och där återupptäcks och framförs gamla bortglömda operor. Forskningen består av framtagning av verk ur europeiska arkiv, källkritisk redigering och musikalisk analys. Över 40 äldre operaverk har framförts för första gången i modern tid i Vadstena. Dessutom har ungefär lika många nya verk beställts och uppförts. Nio operauppsättningar har sända i TV och över 40 i Sveriges Radio. Spelplatserna är bröllopsalen i Vadstena slott och Gamla teatern, Sveriges äldsta ännu använda privatteater.

Mer om allt detta

med många smakprov i bild och ljud får vi när gamla blackebergaren Astrid Lande (Almgren under skoltiden), i många årtionden administrativ chef och vd på Vadstenaakademien, samtalar med Hans Wolf, som i egenskap av kritiker besökte Vadstena under ungefär samma tid.

Vi inleder kvällen i skolan med en riktigt matig smörgås, vin/öl samt kaffe och en liten kaka.

**Tid:** torsdagen den 10 april kl. 18.00

**Plats:** I skolan.

**Kostnad:** 80 kr för medlemmar (100 kr för ickemedlemmar). Erlägges på plats  
**Anmälan:** Senast 3 april till Marianne Berggren, e-post [kmarianneberggren@hotmail.com](mailto:kmarianneberggren@hotmail.com) eller 0708 740506



## Årsmöte med mingel

Välkomna till Gamla Blackebergares Årsmöte som avslutas med eftersits och trevlig samvaro över en bit mat. Föreningen bjuder! Våra stipendiater under 2013 har också inbjudits. Läs mer på sid. 2!

**Tid:** Onsdagen den 12 mars kl. 18.30

**Plats:** Blackebergs gymnasium

**Anmälan:** Behövs enbart för eftersitsen till Kerstin Eliasson senast den 5 mars, tel. 070 366 39 28, e-post [kerstin\\_eliasson@tele2.se](mailto:kerstin_eliasson@tele2.se)

## hairspray

## Hairspray på scenen

Årets musikal på Blackebergs gymnasiums scen- och sånglinje blir "Hair-spray" med musik av Mark Shairman som också gjorde texten tillsammans med Scott Whitman. Det är ett stycke från vårt århundrade med premiär på Broadway 2002. Fem år senare gjordes en filmversion. Men tongångarna avspeglar i hög grad 1960-talets dansmusik med inslag av blues och rytm och bör alltså kunna tilltala många gamla blackebergare. Ett lockande smakprov gavs i Blackebergs gymnasium vid höst avslutningen. Musikalen handlar om tonåringen Tracy, hennes dansdrömmar och de människor hon möter under sin bana.

**Tid:** 23, 26-28/5 kl 19.

**Anmälan:** Ingen behöver bli utan plats men det går och rekommenderas att reservera biljetter hos Hans Wolf, 08370941@telia.com, e-post eller telefon.



## Kamp i talekonst

Gamla Blackebergare sponsrar andraprstagaren i skolans retoriktävling och alla medlemmar och intresserade är välkomna.

**Tid:** Tisdag 29 april kl 15.00 (final)

**Plats:** Blackebergs gymnasium

## 2014 års golfmästerskap

kommer att äga rum den 22 augusti på Ljusterö GK. Mer info kommer senare under våren på vår hemsida, men notera gärna dagen redan nu.